

Վ Ճ Ի Ռ

16 փետրվարի 2024թ.

ք. Երևան

«Կրեդիտ Կոմպրոմիս» փակ բաժնետիրական ընկերությունում մշտապես գործող արբիտրաժային դատարանի (այսուհետ նաև՝ Արբիտրաժ) միանձնյա արբիտր՝ Էսթեր Ալեքսանյանի 2024 թվականի փետրվարի 16-ին, քաղաք Երևանում, իրականացնելով արբիտրաժային վարույթը գրավոր ընթացակարգով՝ ըստ հայցի «Ամերիաբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության (ՀՎՀՀ՝ 02502212, գրանցման վկայական N0154) ներկայացուցիչ Դավիթ Սարգսյանի (անձնագիր՝ AR0395333, տրվել է՝ 26.07.2017թ., 004-ի կոդից) ընդդեմ պատասխանողներ «ԱՊԿ ՄՍՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ի (ՀՎՀՀ՝ 02655648, գրանցման համար՝ 286.110.935987), Արման Սարոյի Մելքունյանի (նույն. քարտ՝ 007217771, տրված՝ 04.08.2015թ., 005-ի կոդից)՝ գումարի բռնագանձման պահանջի մասին.

Պ Ա Ր Զ Ե Ց՝

1. Գործի դատավարական նախապատմությունը.

Հայցվոր՝ «Ամերիաբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերությունն (այսուհետ նաև՝ Բանկ) հայցադիմում է ներկայացրել «Կրեդիտ Կոմպրոմիս» փակ բաժնետիրական ընկերությունում մշտապես գործող արբիտրաժային դատարան ընդդեմ «ԱՊԿ ՄՍՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ի և Արման Սարոյի Մելքունյանի՝ գումարի բռնագանձման պահանջի մասին:

Արբիտրաժը գործը քննեց հիմք ընդունելով Կողմերի միջև 03.02.2021 թվականին կնքված արբիտրաժային համաձայնությունները այն մասին, որ թիվ 157067087229L001 վարկային կոդով թիվ VP368959 պայմանագրերի և Բանկի հանդեպ ստանձնված պարտավորությունների կատարումն ապահովող 03.02.2021 թվականին կնքված թիվ N2179666 պայմանագրի կապակցությամբ ծագած բոլոր վեճերի լուծումը, բացառելով ընդհանուր իրավասության կամ մասնագիտացված դատարանների ենթակայությունը, հանձնվում է «Կրեդիտ Կոմպրոմիս» փակ բաժնետիրական ընկերությունում մշտապես գործող արբիտրաժային դատարանին:

«Կրեդիտ Կոմպրոմիս» ՓԲ ընկերությունում մշտապես գործող արբիտրաժային դատարանի կանոնակարգի 13.1. կետի համաձայն՝ «եթե կողմերի կողմից ընտրված չէ որևէ արբիտրի անուն, ապա արբիտր է նշանակվում սույն կանոնակարգով նախատեսված ձևով՝ արբիտրաժի տնօրենի կողմից»:

Արբիտրաժային դատարանը գործը ստացել է 02.09.2023 թվականին, որը մակագրվել է արբիտրաժային դատարանի արբիտր Էսթեր Ալեքսանյանին:

Արբիտրաժային դատարանի արբիտր Էսթեր Ալեքսանյանի 04.09.2023 թվականի «Հայացադիմումը վարույթ ընդունելու մասին» որոշմամբ հայցադիմումն ընդունվել է արբիտրաժային դատարանի վարույթ: Համաձայն նույն որոշման գործի քննությունն իրականացվել է միայն գրավոր ապացույցների հիման վրա՝ առանց

բանավոր քննության անցկացման: Կողմերը ծանուցվել են արբիտրաժային վարույթին, իրենց իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ համապատասխան վարկային պայմանագրերում նշված իրենց հասցեներով: Պատասխանող՝ «ԱՊԿ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արման Սարոյի Մելքումյանին Արբիտրաժի կողմից ուղարկված գրությունները և ծանուցումները հետ են վերադարձվել:

Արբիտրաժային դատարանը, ղեկավարվելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 95-րդ հոդվածի 5-րդ մասով, դիմել է պատասխանող «ԱՊԿ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ի տնօրեն՝ Արման Սարոյի Մելքումյանի վերջին հայտնի բնակության վայրի համայնքի ղեկավարի պատասխանողին գործի վարույթը «Կրեդիտ Կոմպրոմիս» ՓԲ ընկերության (Արբիտրաժում) գտնվելու մասին ծանուցելու նպատակով:

Արբիտրաժային դատարանը 13.02.2024 թվականին ստացվել է ՀՀ Երևան քաղաքի Աջափնյակ վարչական շրջանի ղեկավարի թիվ 28/25607-24 գրությունը, որով հայտնվել է, որ «ԱՊԿ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ի տնօրեն՝ Արման Սարոյի Մելքումյանը տեղեկացվել է արբիտրաժային գործընթացի մասին:

Համաձայն «Առևտրային արբիտրաժի մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի, եթե այլ բան նախատեսված չէ կողմերի համաձայնությամբ, ապա՝ գրավոր հաղորդակցությունը համարվում է ստացված, եթե դա հասցված է անձամբ հասցեատիրոջը կամ նրա ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացման վայր կամ մշտական բնակության վայր կամ հաղորդակցությունն ապահովող կապի այլ միջոցներով: Այն դեպքում, երբ ողջամիտ հարցումներ կատարելուց հետո նշված հասցեներից ոչ մեկը չի կարող պարզվել, գրավոր հաղորդակցությունը համարվում է ստացված, եթե դա ուղարկված է հասցեատիրոջ՝ ուղարկողին հայտնի վերջին գործունեության վայր, մշտական բնակության կամ փոստային վերջին հայտնի հասցեով՝ պատվիրված նամակով կամ նշված գրավոր հաղորդակցությունն հասցնելու փորձի գրանցումն ապահովող որևէ այլ ձևով:

Բացի այդ, Հայցվոր «Ամերիաբանկ» ՓԲ ընկերության և պատասխանող՝ «ԱՊԿ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ի միջև 03.02.2021 թվականին կնքված թիվ VP368959 Պայմանագրի 2.2.3. կետով նախատեսվել է, որ Վարկառուն պարտավորվել է Բանկին տեղեկացնել իր անձնագրային տվյալների, հասցեների, հեռախոսահամարների, սոցիալական վիճակի.....և այլ տվյալների փոփոխման մասին: Սակայն պատասխանող՝ «ԱՊԿ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արման Սարոյի Մելքումյանը Հայցվորի հայտարարության համաձայն, Հայցվորին չի տեղեկացրել իր բնակության վայրի փոփոխության մասին՝ դրանով իսկ կրելով բոլոր հնարավոր հետևանքների իրավական ռիսկը:

Ելնելով վերոգրյալից և հիմք ընդունելով ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 437-րդ հոդվածը, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 95-րդ հոդվածի 5-րդ մասը և «Առևտրային արբիտրաժի մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասը, արբիտրաժային դատարանը գտնում է, որ պատասխանող «ԱՊԿ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ի տնօրեն Արման Սարոյի Մելքումյանը պատշաճ կարգով ծանուցվել է Արբիտրաժում իրենց վերաբերվող գործի վարույթի մասին, ինչպես նաև Արբիտրաժում իրենց իրավունքների և պարտականությունների մասին:

Կողմերից որևէ մեկը հանդես չի եկել բանավոր լուսմներ անցկացնելու միջոցով, ինչպես նաև առարկություններ կամ բացարկ չի ներկայացվել

Արբիտրաժի արբիտր Էսթեր Ալեքսանյանի նախագահությամբ միանձնյա գործը քննելու վերաբերյալ:

2. Հայցվորի իրավական դիրքորոշումը.

Դիմելով Արբիտրաժ հայցվորը հայտնել է, որ «Ամերիաբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ նաև՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ) և «ԱՊԿ ՄՍՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ի միջև 03.02.2021 թվականին կնքվել է թիվ VP368959 «Բիզնես վարկ տրամադրելու հայտ-պայմանագիրը» (այսուհետ՝ Պայմանագիր), համաձայն որի «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն պարտավորվել է «ԱՊԿ ՄՍՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ին տրամադրել 10,000,000.00 (տաս միլիոն) ՀՀ դրամ գումարի չափով վարկ, 16.5% տարեկան տոկոսադրույքով և մինչև 16.02.2026 թվականը մարման ժամկետով:

Համաձայն Պայմանագրի 4.4 կետի՝ Վարկի և տոկոսների վճարումը կատարվում են ամսական կտրվածքով, Պայմանագրի անբաժանելի մաս հանդիսացող ժամանակացույցին համապատասխան (հավելված 1):

Պայմանագրի 6.1. կետի համաձայն՝ Պայմանագրով սահմանված Վարկի վերադարձնելիության և տոկոսների վճարման որևէ ժամկետի խախտման դեպքում կիրառվում է տուժանք՝ ըստ հետևյալ պայմանների.

Պայմանագրի 6.1.1. կետի համաձայն՝ խախտման օրվանից Վարկի (ներառյալ՝ դրա ժամկետանց մասի) գումարների նկատմամբ շարունակվում են հաշվարկվել Պայմանագրով նախատեսված տոկոսները:

Պայմանագրի 6.1.2. կետի համաձայն՝ Վարկի մարման կետանցի դեպքում սահմանվել է տույժ ժամկետանց Վարկի և տոկոսագումարի 0,13 տոկոսի չափով՝ կետանցի յուրաքանչյուր օրվա համար:

Վերոնշյալ Վարկի ապահովման նպատակով Բանկի, Վարկառուի և Արման Սարոյի Մելքումյանի որպես երաշխավորի միջև կնքվել է 03.02.2021 թվականին թիվ N2179666 «Սեփականության իրավունքով պատկանող գույքով և դրամական միջոցներով երաշխավորության պայմանագիր» պայմանագիրը:

Երաշխավորության պայմանագրերի համաձայն՝

«1.1. Երաշխավորը պարտավորվում է իր բանկային հաշիվներին առկա դրամական միջոցներով ինչպես նաև սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող ամբողջ գույքով /շարժական և անշարժ/ պատասխանատվություն կրել պարտատիրոջ առջև՝ վերջինիս և պարտապանի միջև 03.02.2021 թվականին կնքված թիվ VP368959 «հայտ-պայմանագրով» պարտապանի կողմից պարտատիրոջ հանդեպ ստանձնած պարտավորությունները /հիմնական պարտավորություններ/ չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար:

1.2. Երաշխավորը պարտատիրոջ առջև պատասխանատվություն է կրում նույն ծավալով ինչ պարտապանը՝ ներառյալ պարտավորության գումարը, հաշվեգրված տոկոսները, տուժանքները, հիմնական պարտավորությամբ նախատեսված մյուս բոլոր վճարները, ինչպես նաև պարտքը բռնագանձելու հետ կապված դատական ծախսերը և պարտապանի կողմից պարտավորությունը չկատարելու կամ անպատշաճ կատարելու հետևանքով առաջացած պարտատիրոջ այլ վնասները:

1.3. Երաշխավորությունը տրվում է մինչև պարտապանի կողմից հիմնական պարտավորությամբ ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և պատշաճ կատարումը:

Չնայած Բանկի բազմաթիվ հիշեցումներին՝ Պատասխանող «ԱՊԿ ՄՍՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ն որևէ քայլ չի ձեռնարկել գումարը վերադարձնելու:

կապակցությամբ /հիմք՝ հայցադիմումին կից ներկայացված պահանջագիր/։ Վարկատուի և Երաշխավորի կողմից բազմիցս թույլ են տրվել Վարկի և դրա դիմաց հաշվարկված տոկոսների մարման/վճարման կետանցներ, վարկի և տոկոսագումարի գծով մարումներ չեն կատարվել։

Պատասխանողին բազմիցս ներկայացվել է բանավոր և գրավոր պահանջներ, առաջարկվել վեճը լուծելու արտադատական եղանակներ, սակայն մինչև օրս մնացել են անպատասխան վեճի արտադատական լուծումը՝ դարձնելով անհնար /հիմք՝ հայցադիմումին կից ներկայացված պահանջագիր/։

Հայցադիմումի ներկայացման օրվա՝ 31.08.2023 թվականի դրությամբ Բանկի նկատմամբ Պարտապանի պարտքը ներառյալ հաշվարկված տոկոսները և տույժերը կազմում են 7,750,563.60 (յոթ միլիոն յոթ հարյուր հիսուն հազար հինգ հարյուր վաթսուներեք) ՀՀ դրամ 60 լումա որից, վարկի մնացորդ՝ 6,980,052.20 (վեց միլիոն ինը հարյուր ութսուն հազար հիսուներկու) ՀՀ դրամ 20 լումա, որից ժամկետանց վարկ՝ 943,342.10 (ինը հարյուր քառասուներեք հազար երեք հարյուր քառասուներկու) ՀՀ դրամ 10 լումա, հաշվարկված տոկոս՝ 559,805.30 (հինգ հարյուր հիսունինը հազար ութ հարյուր հինգ) ՀՀ դրամ 30 լումա, որից ժամկետանց՝ 516,143.00 (հինգ հարյուր տասնվեց հազար հարյուր քառասուներեք) ՀՀ դրամ, հաշվ. ժամկ. գումարի տոկոս՝ 38,778.00 (երեսունութ հազար յոթ հարյուր յոթանասունութ) ՀՀ դրամ, ժամկետանց գումարի տույժ՝ 111,512.60 (մեկ հարյուր տասնմեկ հազար հինգ հարյուր տասներկու) ՀՀ դրամ 60 լումա, ժամկետանց տոկոսի տույժ՝ 60,415.50 (վաթսուն հազար չորս հարյուր տասնհինգ) ՀՀ դրամ 50 լումա։

Վերոգրյալի հիման վրա, Հայցվորը ղեկավարվելով ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 345-րդ, 347-րդ, 352-րդ, 369-րդ, 372-րդ, 408-րդ, 411-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ պարբերությունով, 881-րդ և 887-րդ հոդվածներով, ««Կրեդիտ Կոմպրոմիս» ՓԲ ընկերության մշտապես գործող արբիտրաժային դատարանի կանոնակարգով», կնքված պայմանագրով և արբիտրաժային համաձայնությամբ, խնդրել է՝

1. Պատասխանողներ «ԱՊԿ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ից և Արման Սարոյի Մելքումյանից համապարտության կարգով հոգուտ Բանկի բռնագանձել՝ 7,750,563.60 (յոթ միլիոն յոթ հարյուր հիսուն հազար հինգ հարյուր վաթսուներեք) ՀՀ դրամ 60 լումա որից, վարկի մնացորդ՝ 6,980,052.20 (վեց միլիոն ինը հարյուր ութսուն հազար հիսուներկու) ՀՀ դրամ 20 լումա, որից ժամկետանց վարկ՝ 943,342.10 (ինը հարյուր քառասուներեք հազար երեք հարյուր քառասուներկու) ՀՀ դրամ 10 լումա, հաշվարկված տոկոս՝ 559,805.30 (հինգ հարյուր հիսունինը հազար ութ հարյուր հինգ) ՀՀ դրամ 30 լումա, որից ժամկետանց՝ 516,143.00 (հինգ հարյուր տասնվեց հազար հարյուր քառասուներեք) ՀՀ դրամ, հաշվ. ժամկ. գումարի տոկոս՝ 38,778.00 (երեսունութ հազար յոթ հարյուր յոթանասունութ) ՀՀ դրամ, ժամկետանց գումարի տույժ՝ 111,512.60 (մեկ հարյուր տասնմեկ հազար հինգ հարյուր տասներկու) ՀՀ դրամ 60 լումա, ժամկետանց տոկոսի տույժ՝ 60,415.50 (վաթսուն հազար չորս հարյուր տասնհինգ) ՀՀ դրամ 50 լումա։

2. սահմանել, որ հայցադիմումի ներկայացման օրվանից մինչև վճռի օրինական ուժի մեջ մտնելը պարտավորությունների հաշվարկը շարունակվի Պայմանագրով սահմանված պայմաններով և կարգով /Պայմանագրի 6.1, 6.1.1, 6.1.2. ենթակետեր/։

3. Կիրառել ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 411-րդ հոդվածը վարկի մնացորդի՝ 6,980,052.20 (վեց միլիոն ինը հարյուր ութսուն հազար հիսուներկու) ՀՀ դրամ 20 լումա գումարի նկատմամբ հաշվարկելով Պայմանագրով սահմանված տոկոսադրույքը

(16.5% տոկոս) սույնով վճռի օրինական ուժի մեջ մտնելու պահից մինչև վճարման ենթակա գումարի փաստացի վճարման պահը, բռնագանձելով այդ գումարները համապարտությամբ պատասխանողներից հոգուտ Բանկի:

4. Նախապես վճարված արբիտրաժային վճարը:

3. Պատասխանողի դիրքորոշումը.

Պատասխանողներ՝ «ԱՊԿ ՄՍՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ն և Արման Սարգսի Մելքումյանը, հակընդդեմ հայց և/կամ առարկություններ չի ներկայացրել:

4. Գործի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը.

Գործի քննությամբ հիմնավորվեց, որ.

1 «Ամերիաբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ նաև՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ) և «ԱՊԿ ՄՍՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ի միջև 03.02.2021 թվականին կնքվել է թիվ VP368959 «Բիզնես վարկ տրամադրելու հայտ-պայմանագիրը» (այսուհետ՝ Պայմանագիր), համաձայն որի «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն պարտավորվել է «ԱՊԿ ՄՍՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ին տրամադրել 10,000,000.00 (տաս միլիոն) ՀՀ դրամ գումարի չափով վարկ, 16.5% տարեկան տոկոսադրույքով և մինչև 16.02.2026 թվականը մարման ժամկետով:

Բացի այդ «Ամերիաբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ նաև՝ Վերոնշյալ Վարկերի ապահովման նպատակով Բանկի, Վարկառուի և Արման Սարգսի Մելքումյանի որպես երաշխավորի միջև կնքվել է 03.02.2021 թվականին թիվ N2179666 «Սեփականության իրավունքով պատկանող գույքով և դրամական միջոցներով երաշխավորության պայմանագիր» պայմանագրերը:

Երաշխավորության պայմանագրերի համաձայն՝

«1.1. Երաշխավորը պարտավորվում է իր բանկային հաշիվներին առկա դրամական միջոցներով ինչպես նաև սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող ամբողջ գույքով /շարժական և անշարժ/ պատասխանատվություն կրել պարտատիրոջ առջև՝ վերջինիս և պարտապանի միջև 03.02.2021 թվականին կնքված թիվ VP368959 «հայտ-պայմանագրով» պարտապանի կողմից պարտատիրոջ հանդեպ ստանձնած պարտավորությունները /հիմնական պարտավորություններ/ չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար:

1.2. Երաշխավորը պարտատիրոջ առջև պատասխանատվություն է կրում նույն ծավալով ինչ պարտապանը՝ ներառյալ պարտավորության գումարը, հաշվեգրված տոկոսները, տուժանքները, հիմնական պարտավորությամբ նախատեսված մյուս բոլոր վճարները, ինչպես նաև պարտքը բռնագանձելու հետ կապված դատական ծախսերը և պարտապանի կողմից պարտավորությունը չկատարելու կամ անպատշաճ կատարելու հետևանքով առաջացած պարտատիրոջ այլ վնասները:

1.3. Երաշխավորությունը տրվում է մինչև պարտապանի կողմից հիմնական պարտավորությամբ ստանձնած պարտավորությունների՝ ամբողջությամբ և պատշաճ կատարումը»:

Պայմանագրի 6.1. կետի համաձայն՝ Պայմանագրով սահմանված Վարկի վերադարձնելիության և տոկոսների վճարման որևէ ժամկետի խախտման դեպքում կիրառվում է տուժանք՝ ըստ հետևյալ պայմանների՝ 1. Պայմանագրի 6.1.1. կետի համաձայն՝ խախտման օրվանից Վարկի (ներառյալ՝ դրա ժամկետացած մասի) գումարների նկատմամբ շարունակվում են հաշվարկվել նախատեսված տոկոսները,

Պայմանագրի 6.1.2. կետի համաձայն՝ Վարկի մարման կետանցի դեպքում սահմանվել է տույժ ժամկետանց Վարկի և տոկոսագումարի 0,13 տոկոսի չափով՝ կետանցի յուրաքանչյուր օրվա համար:

5.Արբիտրաժի պատճառաբանությունները և եզրահանգումը.

Արբիտրաժային դատարանը, ուսումնասիրելով արբիտրաժային գործի փաստացի տվյալները, մասնավորապես «Ամերիաբանկ» ՓԲ ընկերության և «ԱՊԿ ՄՍՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ի միջև 03.02.2021 թվականին կնքված թիվ VP368959 վարկային պայմանագիրը, թիվ N2179666 երաշխավորության պայմանագրերը, 31.08.2023 թվականի դրությամբ պարտքի ձևավորման հաշվարկը, եկավ այն համոզման, որ հայցը հիմնավոր է և ենթակա է բավարարման հետևյալ պատճառաբանությամբ.

ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 450-րդ հոդվածի համաձայն՝ Պայմանագիրը կարող է կնքվել գործարքները կնքելու համար նախատեսված ցանկացած ձևով, եթե տվյալ տեսակի պայմանագիր կնքելու համար օրենքով որոշակի ձև սահմանված չէ: Եթե կողմերը պայմանավորվել են պայմանագիրը կնքել որոշակի ձևով, ապա այն կնքված է համարվում դրան պայմանավորված ձև տալուց հետո, թեկուզև պայմանագրի տվյալ տեսակի համար այդ ձևը օրենքով չի պահանջվում: Պայմանագիրը գրավոր ձևով կարող է կնքվել կողմերի ստորագրությամբ մեկ փաստաթուղթ կազմելու, ինչպես նաև փոստային, հեռագրային, հեռատիպային, հեռախոսային, էլեկտրոնային հաղորդակցության կամ կապի այլ միջոցներով տեղեկություն կամ հաղորդագրություն (փաստաթուղթ) փոխանակելու միջոցով, որոնք հնարավորություն են տալիս հաստատելու դրա իսկությունը և ճշգրիտ որոշելու, որ այն ելնում է պայմանագրի կողմից: Էլեկտրոնային հաղորդակցությունն ապահովող կապի միջոցով պայմանագիր կնքելիս, եթե օրենքով նման պայմանագրի ձևի վերաբերյալ այլ պահանջ սահմանված չէ, էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ չպաշտպանված էլեկտրոնային փաստաթուղթն ունի նույն իրավական նշանակությունը, ինչ անձի կողմից ձեռագիր ստորագրված փաստաթուղթը: Պայմանագրի գրավոր ձևը պահպանված է համարվում, եթե պայմանագիր կնքելու գրավոր առաջարկն ընդունված է սույն օրենսգրքի 454-րդ հոդվածի 3-րդ կետով սահմանված կարգով: Էլեկտրոնային հաղորդակցությունն ապահովող կապի միջոցով պայմանագիր կնքելիս ակցեպտը համարվում է ստացված այն պահից, երբ օֆերտայում նշված պայմանագրի պայմանները կատարելու ուղղությամբ գործողությունները ձեռնարկելու վերաբերյալ էլեկտրոնային ծանուցումը մուտք է գործում օֆերտա ուղարկված անձի կողմից նշված տեղեկատվական համակարգ, կամ այն հայտնաբերել է օֆերտա ուղարկված անձը, եթե այն ուղարկվել է նրա կողմից չնշված տեղեկատվական համակարգին: ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 887-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն. «Վարկային պայմանագրից բխող հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվում են սույն օրենսգրքի 46-րդ գլխում նախատեսված կանոնները, եթե այլ բան նախատեսված չէ սույն գլխի կանոններով և վարկային պայմանագրով»:

Այսպիսով, բոլոր այն դեպքերում, երբ կողմերի միջև առաջանում են վարկային պայմանագրից բխող իրավահարաբերություններ, ապա ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 46-րդ գլխում նախատեսված կանոնները կիրառելի են այնքանով, որքանով որ այլ բան նախատեսված չէ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 47-րդ գլխի կանոններով և վարկային պայմանագրով:

ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 345-րդ հոդվածի համաձայն. «1. Պարտավորության ուժով մի անձը (պարտապանը) պարտավոր է մեկ այլ անձի (պարտատիրոջ) օգտին կատարել որոշակի գործողություն. այն է՝ վճարել դրամ, հանձնել գույք, կատարել աշխատանք, մատուցել ծառայություն և այլն, կամ ձեռնպահ մնալ որոշակի գործողություն կատարելուց, իսկ պարտատերն իրավունք ունի պարտապանից պահանջել կատարելու իր պարտականությունը: 2. Պարտավորությունները ծագում են պայմանագրից, վնաս պատճառելու հետևանքով և սույն օրենսգրքում նշված այլ հիմքերից»: ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 347-րդ հոդվածի համաձայն. «Պարտավորությունները պետք է կատարվեն պատշաճ՝ պարտավորության պայմաններին, օրենքին և այլ իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան, իսկ նման պայմանների ու պահանջների բացակայության դեպքում՝ գործարար շրջանառության սովորույթներին կամ սովորաբար ներկայացվող այլ պահանջներին համապատասխան»: ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 408-րդ հոդվածի համաձայն. «Պարտավորության խախտում է համարվում այն չկատարելը կամ անպատշաճ (կետանցով, ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների թերություններով կամ պարտավորության բովանդակությամբ որոշվող այլ պայմանների խախտմամբ) կատարելը»: ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 887-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն. «Վարկային պայմանագրով բանկը կամ այլ վարկային կազմակերպությունը (վարկատուն) պարտավորվում է պայմանագրով նախատեսված չափերով և պայմաններով դրամական միջոցներ (վարկ) տրամադրել փոխառուին, իսկ փոխառուն պարտավորվում է վերադարձնել ստացված գումարը և տոկոսներ վճարել դրանից»:

Վերոնշյալ նորմերի վերլուծությունից հետևում է, որ օրենսդիրը նախատեսել է պարտավորության ծագման հիմքերը, ինչպես նաև սահմանել պարտավորության բովանդակությունը, այն է՝ մի կողմը պարտավոր է մյուս կողմի օգտին կատարել որոշակի գործողություն կամ ձեռնպահ մնալ որոշակի գործողության կատարումից, մինչև ժամանակ կողմերը պարտավոր են պատշաճ կատարել իրենց պարտավորությունները: Վարկային պայմանագրից ծագող պարտավորության բովանդակությունն է կազմում կողմերի իրավունքների և պարտականությունների ամբողջությունը, այն է՝ պայմանագրով նախատեսված չափերով և պայմաններով դրամական միջոցներ (վարկ) փոխառուին տրամադրելու բանկի (փոխառուի) պարտականությունը, որին համապատասխանում է ստացված գումարը վերադարձնելու և դրանից տոկոսներ վճարելու փոխառուի պարտականությունը:

Սույն դեպքում «Ամերիաբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետև՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ) և «ԱՊԿ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ի միջև 03.02.2021 թվականին կնքվել է թիվ VP368959 «Բիզնես վարկ տրամադրելու հայտ-պայմանագիրը» (այսուհետև՝ Պայմանագիր), համաձայն որի «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն պարտավորվել է «ԱՊԿ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ին տրամադրել 10,000,000.00 (տաս միլիոն) ՀՀ դրամ գումարի չափով վարկ, 16.5% տարեկան տոկոսադրույքով և մինչև 16.02.2026 թվականը մարման ժամկետով:

Պայմանագրի 6.1. կետի համաձայն՝ Պայմանագրով սահմանված Վարկի վերադարձնելիության և տոկոսների վճարման որևէ ժամկետի խախտման դեպքում կիրառվում է տուժանք՝ ըստ հետևյալ պայմանների՝ 1. Պայմանագրի 6.1.1. կետի համաձայն՝ խախտման օրվանից Վարկի (ներառյալ դրա ժամկետանց մասի) գումարների նկատմամբ շարունակվում են հաշվարկվել

նախատեսված տոկոսները, 2. Պայմանագրի 6.1.2. կետի համաձայն՝ Վարկի մարման կետանցի դեպքում սահմանվել է տույժ ժամկետանց Վարկի և տոկոսագումարի 0,13 տոկոսի չափով՝ կետանցի յուրաքանչյուր օրվա համար:

«ԱՊԿ ՄՍՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ի չի կատարել վերոնշյալ պայմանագրով նախատեսված պարտավորության գումարը պայմանագրով նախատեսված ժամկետներում վերադարձնելու իր պարտականությունը: Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ տրված գումարը վերադարձնելու կետանց թույլ տալու դեպքում վարկային պայմանագրով նախատեսված է տոկոսների այլ չափ, հետևաբար կիրառելի տոկոսների տվյալ չափը, իսկ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 47-րդ գլխի կանոններով և կնքված վարկային պայմանագրով նախատեսված չէ փոխառության գումարը մաս առ մաս (տարաժամկետ) վերադարձնելու վերաբերյալ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 881-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված կարգավորումից տարբերվող այլ կանոն, հետևաբար սույն դեպքում կիրառելի է ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 881-րդ հոդվածի 2-րդ մասի կանոնը: Նման պայմաններում Արբիտրաժը գտնում է, որ վարկային պայմանագրերի հիման վրա տրված և չվերադարձված ամբողջ գումարը, ինչպես նաև տվյալ գումարը չվերադարձնելու համար պայմանագրերով նախատեսված տույժերի գումարը բռնագանձելու մասով հայցվորի պահանջը հիմնավոր է, բխում է օրենքից և կողմերի միջև կնքված վարկային պայմանագրից, հետևաբար ենթակա է բավարարման: ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 411-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն՝ ուրիշի «դրամական միջոցներն ապօրինի պահելու, դրանք վերադարձնելուց խուսափելու, վճարման այլ կետանցով դրանք օգտագործելու, կամ այլ անձի հաշվին անհիմն ստանալու կամ խնայելու դեպքերում այդ գումարին վճարվում են տոկոսներ: Տոկոսները հաշվարկվում են կետանցի օրվանից մինչև պարտավորության դադարման օրը՝ ըստ համապատասխան ժամանակահատվածների համար Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի սահմանած բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքների: Սույն կետով նախատեսված կարգը գործում է, եթե վնասի հատուցման կամ տոկոսի այլ չափ նախատեսված չէ օրենքով կամ պայմանագրով (...):» ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 881-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն. «1. Եթե փոխառուն սահմանված ժամկետում չի վերադարձնում փոխառության գումարը, ապա փոխառության պայմանագրով նախատեսված տոկոսները դադարում են, իսկ այդ գումարին ենթակա են վճարման միայն սույն օրենսգրքի 411 հոդվածի 1-ին կետով նախատեսված չափով տոկոսներ, սկսած այն օրվանից, երբ գումարը պետք է վերադարձվեր մինչև գումարը փոխատուին վերադարձնելու օրը(...)»:

Վերոնշյալ նորմերի վերլուծությունից հետևում է, որ փոխառության գումարը սահմանված ժամկետում չվերադարձվելու դեպքում չվերադարձված գումարին վճարվում են ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 411-րդ հոդվածի 1-ին կետով նախատեսված չափով տոկոսներ, եթե իհարկե օրենքով կամ պայմանագրով նախատեսված չէ տոկոսի կամ վնասի հատուցման այլ չափ, իսկ այդպիսիք նախատեսված չլինելու դեպքում ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 411-րդ հոդվածի 1-ին կետով տոկոսները ենթակա են գանձման կետանց թույլ տալու օրվանից մինչև փոխառության գումարը փոխատուին վերադարձնելու օրը:

ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 377-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն՝ պարտականի կողմից երաշխավորությամբ ապահովված պարտավորությունը

չկատարելու կամ անպատշաճ կատարելու դեպքում երաշխավորը և պարտապանը պարտատիրոջ առջև կրում են համապարտ պատասխանատվություն, եթե երաշխավորի սուբսիդիար պատասխանատվություն նախատեսված չէ օրենքով կամ երաշխավորության պայմանագրով: Նույն հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն՝ երաշխավորը պարտատիրոջ առջև պատասխանատվություն է կրում նույն ծավալով, ինչ պարտապանը՝ ներառյալ տոկոսներ վճարելը, պարտքը բռնագանձելու կապակցությամբ դատական ծախսերը և պարտապանի կողմից պարտավորությունը չկատարելու կամ անպատշաճ կատարելու հետևանքով առաջացած պարտատիրոջ այլ վնասները հատուցելը, եթե այլ բան նախատեսված չէ երաշխավորության պայմանագրով:

ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 362-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն՝ պարտապանների համապարտ պարտականության դեպքում պարտատերն իրավունք ունի, ինչպես բոլոր պարտապաններից համատեղ, այնպես էլ յուրաքանչյուրից պահանջել կատարելու պարտավորությունն ինչպես լրիվ, այնպես էլ պարտքի մի մասով: Նույն հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն՝ համապարտ պարտապանները պարտական են մնում այնքան ժամանակ, քանի դեռ պարտավորությունը լրիվ չի կատարվել:

ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 364-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն՝ պարտապաններից մեկի կողմից համապարտ պարտականությունը լրիվ կատարելը մնացած պարտապաններին ազատում է պարտատիրոջ հանդեպ պարտականությունը կատարելուց:

ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 415-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն՝ մինչև պահանջներն այն անձին ներկայացնելը, ով օրենքին, այլ իրավական ակտերին կամ պարտավորության պայմաններին համապատասխան կրում է հիմնական պարտապանի պատասխանատվությանը լրացուցիչ պատասխանատվություն (սուբսիդիար պատասխանատվություն), պարտատերը պետք է պահանջ ներկայացնի հիմնական պարտապանին: Նույն հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն՝ եթե հիմնական պարտապանը հրաժարվել է պարտատիրոջ պահանջը բավարարելուց, կամ պարտատերը ողջամիտ ժամկետում չի ստացել նրան ներկայացված պահանջի պատասխանը, ապա այդ պահանջը կարող է ներկայացվել սուբսիդիար պատասխանատվություն կրող անձին:»:

Շարադրվածից հաշվառմամբ Արբիտրաժը արձանագրում է, որ թիվ VP368959 Պայմանագրի ապահովման համար «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ի և Արման Սարոյի Մելքումյանի (Երաշխավոր) միջև 03.02.2021 թվականին կնքվել է Երաշխավորության պայմանագիրը:

Երաշխավորության պայմանագրով Երաշխավորը պարտավորվում է իր բանկային հաշիվներին առկա դրամական միջոցներով ինչպես նաև սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող ամբողջ գույքով /շարժական և անշարժ/ պատասխանատվություն կրել պարտատիրոջ առջև՝ վերջինիս և պարտապանի միջև կնքված թիվ VP368959 «Բիզնես վարկ տրամադրելու հայտ-պայմանագրով» պարտապանի կողմից պարտատիրոջ հանդեպ ստանձնած պարտավորությունները /հիմնական պարտավորություններ/ չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար: Հետևաբար Արման Սարոյի Մելքումյանը թիվ N2179666 երաշխավորության պայմանագրով ստանձնել են պարտավորություն թիվ VP368959 վարկային պայմանագրի կատարումն ապահովելու համար:

«Կրեդիտ Կոմպրոմիս» ՓԲ ընկերության մշտապես գործող արբիտրաժային դատարանի կանոնակարգի» Հավելված 1-ի 4.6. կետի համաձայն՝ արբիտրաժային ծախսերը գործին մասնակցող անձանց միջև բաշխվում են բավարարված հայցապահանջների չափին համամասնորեն, եթե կողմերն այլ բան չեն պայմանավորվել, ուստի արբիտրաժային դատարանը գտնում է, որ պատասխանողից հոգուտ Բանկի պետք է բռնագանձել 116,258.50 (մեկ հարյուր տասնվեց հազար երկու հարյուր հիսունութ) ՀՀ դրամ 50 լումա՝ որպես Հայցվորի կողմից նախապես վճարված արբիտրաժային վճարի գումար:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Առևտրային արբիտրաժի մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածով, ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 189-րդ, 191-րդ, 192-րդ, 194-րդ հոդվածներով, ««Կրեդիտ Կոմպրոմիս» ՓԲ ընկերության մշտապես գործող արբիտրաժային դատարանի կանոնակարգի» 11-րդ, 22-րդ, 28-րդ, 29-րդ, 30-րդ և 33-րդ կետերի պահանջներով՝ արբիտրաժային դատարանը

ՎՃՌԵՑ

1. «Ամերիաբանկ» ՓԲ ընկերության հայցն ընդդեմ պատասխանողներ «ԱՊԿ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ի և Արման Սարոյի Մելքումյանի՝ գումարի բռնագանձման պահանջի մասին, բավարարել:

2. Պատասխանողներ «ԱՊԿ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ից և Արման Սարոյի Մելքումյանից համապարտության կարգով հոգուտ Բանկի բռնագանձել՝ 7,750,563.60 (յոթ միլիոն յոթ հարյուր հիսուն հազար հինգ հարյուր վաթսուներեք) ՀՀ դրամ 60 լումա որից, վարկի մնացորդ՝ 6,980,052.20 (վեց միլիոն ինը հարյուր ութսուն հազար հիսուներկու) ՀՀ դրամ 20 լումա, որից ժամկետանց վարկ՝ 943,342.10 (ինը հարյուր քառասուներեք հազար երեք հարյուր քառասուներկու) ՀՀ դրամ 10 լումա, հաշվարկված տոկոս՝ 559,805.30 (հինգ հարյուր հիսունինը հազար ութ հարյուր հինգ) ՀՀ դրամ 30 լումա, որից ժամկետանց՝ 516,143.00 (հինգ հարյուր տասնվեց հազար հարյուր քառասուներեք) ՀՀ դրամ, հաշվ. Ժամկ. գումարի տոկոս՝ 38,778.00 (երեսունութ հազար յոթ հարյուր յոթանասուներեք) ՀՀ դրամ, ժամկետանց գումարի տույժ՝ 111,512.60 (մեկ հարյուր տասնմեկ հազար հինգ հարյուր տասներկու) ՀՀ դրամ 60 լումա, ժամկետանց տոկոսի տույժ՝ 60,415.50 (վաթսուն հազար չորս հարյուր տասնհինգ) ՀՀ դրամ 50 լումա:

2.1. Սկսած հայցադիմումի ներկայացման օրվանից մինչև վճռի օրինական ուժի մեջ մտնելը պարտավորությունների հաշվարկը շարունակել Պայմանագրի 6.1, 6.1.1. և 6.1.2. կետերով սահմանված պայմաններով և կարգով:

2.2. Կիրառել ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 411-րդ հոդվածը՝ վարկի մնացորդի՝ 6,980,052.20 (վեց միլիոն ինը հարյուր ութսուն հազար հիսուներկու) ՀՀ դրամ 20 լումա գումարի նկատմամբ հաշվարկելով Պայմանագրով սահմանված տոկոսադրույքը (16.5% տոկոս) սույնով վճռի օրինական ուժի մեջ մտնելու պահից մինչև վճարման ենթակա գումարի փաստացի վճարման պահը, բռնագանձելով այդ գումարները համապարտությամբ պատասխանողներից հոգուտ Բանկի:

2.3. «ԱՊԿ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐ» ՍՊԸ-ից և Արման Սարոյի Մելքումյանից համապարտության կարգով հոգուտ «Ամերիաբանկ» ՓԲ ընկերության բռնագանձել

116,258.50 (մեկ հարյուր տասնվեց հազար երկու հարյուր հիսունութ) ՀՀ դրամ 50 լումա՝ որպես հայցվորի կողմից վճարված արբիտրաժային վճարի գումար:

3. Պատասխանողների կողմից սույն վճիռը կամովին չկատարելու դեպքում «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն իրավունքն ունի դիմել Երևան քաղաքի ընդհանուր իրավասության դատարան՝ արբիտրաժային դատարանի վճռի հարկադիր կատարման համար կատարողական թերթ ստանալու պահանջով:

4. Վճիռը կամովին չկատարելու դեպքում այն կկատարվի ՀՀ ԱՆ Հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայության միջոցով՝ պատասխանողի հաշվին:

5. Սույն վճիռն օրինական ուժի մեջ է մտնում ընդունման պահից և բողոքարկման ենթակա չէ:

Արբիտրաժային դատարանի արբիտր

Էսթեր Ալեքսանյան